

F 33  
1919/2

# მშობლის მათრახი

წმინ

№ .

ტბორა,  
დეკემბრის 21  
1919 წ.

ემუცილ მათხი.  
1919წ. №5.  
ნვ. №458

მწარე წამალა.



ქმ. 26

— დალიე, შვილო, მოგიხდება...  
— ა მინა ვააა . . . . .



# ი შემთხვევა.

უცნაური და თანაც სამწუხარო შემთხვევა მახსოვს ჩემს ცხოვრებაში...

ეს იყო შუა-ღამე იყო, აბეზარა სტუმრები კიდნენ და ჩემს მაგიდას მივუჯექი ყურნათვის მორიგი წერილის დასაწერათ. თემა ბევ-



რი მქონდა და უცებ ვერ გადამეწყვიტა, რომელი ამერჩია. კარგა ხნის უწყმანის შემდეგ სახელმწიფო უნივერსიტეტზე შევჩერდი და მოვემზადე ამ დინჯი დაწესებულების დასაწვდრევად. ის იყო კალამი მოვიმარჯვე, როდესაც ჩემი ოთახის კარის მხრიდან ფრთხილი კაკუნის გაისმა.

— ვინ უნდა იყოს?—გავიფიქრე მე.

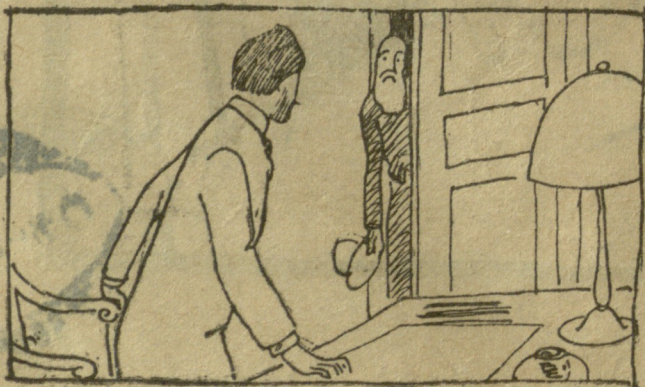
ჩვენებს ყველას ეძინა კიდევ და მთელი ბინა მყუდრო სიჩუმით იყო მოცული.

ნამდვილად, ჩვენი პატარა ფინია არის, კარებს იქით სცუტქს და იფხანს, და მისი თათის იატაკზე რაკუნის კარებში კაკუნათ მომეყურა!

პირველი სიტყვა რომ დავწერე, კაკუნის კვლავ გამეორდა, ისევ ფრთხილად, მაგრამ უფრო ხანგრძლივად.

არც ეხლა ვუგდე ყური და მუშაობა განვაგრძე. მხოლოდ მაშინ კი, როდესაც მესამეჯერ მომესმა კაკუნის, კარებისკენ მივიხედე და—შემოდიმეთქი—დავიძახე.

კარი ფრთხილად გაიღო და მორიდებით შემოვიდა ვიღაც თეთრ წვერა მოხუცი, მაღალი და ახოვანი, მაგრამ ძლიერ გამხდარი და ფერმიხდილი. შემოვიდა და კარებთანვე გაჩერდა.



— დიდ ბოდიშს ვიხდი, ბ. თავუნა, რომ ასეთ უღროო დროს გაწუხებთ, მაგრამ ვაპირებულნი ვახლავარ, თქვენს იქით გზა არსადა მაქვს და ვთხოვთ, ათიოდე წუთი ჩემთვის გააცდინოთ!

ისეთი მიღებული ხმა ჰქონდა სისუსტისაგან და თანაც ისეთი ტკბილი და მომხიბლავი, რომ გულში რაღაც თბილმა გრძობამ გამიარა. სახეც იმ ზომამდე მადლიანი და კეთილშობილი ჰქონდა, რომ მე პატივის ცემით წამოვდექი,—მობრძანდითმეთქი,—ვუთხარი და სკამი დავედგი.

სტუმარმა ერთხელ კიდევ მოიხადა ბოდიში, მთხოვა, ჯერ მე დავმჯდარიყავი და მხოლოდ შემდეგ დაჯდა ჩემგან მიწოდებულ სკამზე.

უხმოდ იღიმებოდა. ვატყობდი, ჩემმა ზრდილობიანმა მოპყრობამ ასიამოვნა და მეც მიხაროდა გულში, რომ ეს მხცოვანი და კეთილშობილი ადამიანი ჩემთან კარგათ გრძობდა თავს.

— რას მიბრძანებთ?—ვკითხე მცირე სიჩუმის შემდეგ.



ღიმილი გაუქრა და თვალეში ისევ საშინელი დაქანცულობა და უილაჯობა დაუშკვიდრდა.

— უბინო ვახლავარ, ბატონო თავუნა, ქუჩაში გამოვდებოდი! არსად თავშესაფარი, არსად შემწე და მეოხი!

მოხუცს ხმა ჩაუწყდა და თვალეში აუცრემლდა. ჩემთვის ისე მოულოდნელი იყო მისი სიტყვები, რომ სახტად დავრჩი, რაღაც კი წავილულლულე ქალაქის გამგეობისა და ბინის კომიტეტების შესახებ, მაგრამ სტუმარმა გამაწყვეტინა.

— თქვენ მე ვერ მიცანით, როგორც ვატყობთ, ბ. თავუნა, —საყვედურით მითხრა მან:—მამა თქვენი, თქვენი პაპა და წინაპრები კი კარგად მიცნობდნენ, დიდი მეგობრები ვახლდნენ ჩემი... თქვენ კი ვერ მიცანით!—კიდევ დაუმატა მან უფრო მწარედ და გაჩუმდა.

შემრცხვა. „ვინ უნდა იყოს ეს უცნაური კაცი, რომელსაც თურმე არა თუ მამა-ჩემი, პაპა-ჩემიც და, ასე გასინჯეთ, ჩემი წინაპრებიც მეგობრებად ჰყოლია!—ვფიქრობდი მე: სულით ავადმყოფი ხომ არ არის?“

— დიალ, ბატონო თავუნა!—განაგრძო ცოტა დუმილის შემდეგ სტუმარმა: ვანა მართო თქვენი

წინაპრები? მთელი საქართველო პატივს მცემდა მუღამ, მეფიდგან მოკიდებული ვიდრე უბრალო გლეხ-



კაცამდე. ყველგან ისე ვიყავი მიღებული, როგორც ღვიძლი და ნათესავი... ეხლა კი...

კვლავ შეჩერდა და ხმა აუკანკალდა. ეტყობოდა, აუტანელი შეურაცყოფის გრძნობას განიცდიდა... „ნამდვილად ავადმყოფია!“ — გადავწყვიტე მე.

— უკაცრავად, ბატონო! ბოდიშს ვიხდი, მაგრამ უნდა გამოგიტყდეთ, რომ ჯერაც ვერ გიცანით! თუ შეიძლება, გამომიყვანეთ ამ უხერხულ მდგომარეობიდან და მიბრძანეთ თქვენი ვინაობა! — ვთხოვე მე.

სტუმარმა თვალი გამისწორა, ცოტა ხანს უსიტყვოდ მიცქირა და შემდეგ ნელა, ღინჯად და გარკვევით წარმოსთქვა:

— მე, ბატონო, **ზრდილობა** ვახლავარ!

ის გრძნობა, მე რომ ამ სიტყვების გაგონებაზე განვიცადე მხოლოდ იმ გრძნობას შემიძლია შევადარო, რომელიც ალბად პეტრე მოციქულმა განიცადა მამლის ყვილის დროს, ქრისტეს სამჯერ უარყოფის შემდეგ.

სტუმარი მიმიხვდა, რა ცეცხლიც ტრიალებდა ჩემ გულში და დამამზვიდა.

თქვენდა სასაყვედუროდ არ გხლებივარაქ, ბატონო თავუნა! მე თქვენთან საჩივლელოდ ვეახელი, გულის მოსაოხებლად! ყველგან გამომაგდეს, საქართველოს დედა-ქალაქში ბინა ვერ მიშოვნია... ძაღლს არ გაიმეტებენ ისე, როგორც მე გამწირეს და გაჰიმეტეს... და აი, როცა ვიგრძენი, რომ ჩემი ღლები დათვლილია, ისე მომწყურდა ვისთვისმე

გამჟღავნება ჩემი გულის ნადებისა, რომ ვეღარ მოვიტოვებ და შემოვდი... მაპატიეთ, ბატონო, კანდიერი საქციელი.. გაჭირვებამ მაიძულა!..

მოხუცმა დაისვენა და განაგრძო:

— შერე, რომ იცოდეთ, როგორ მოუთმენლად ველოდი ღღევანდელ ღღეს, როგორის გულის ფანჯალით ვნატრობდი იმ დროს, როდესაც ქვეყანას სათავეში ის ხალხი ჩაუდგებოდა, რომელიც თავის მოთხოვნებში „ზრდილობიან მოპყრობას“ არასოდეს იფიწყებდა... მახლას, ბატონო თავუნა! როგორ გამიკუდდა იმედები!

ზრდილობამ მწარედ ამოიკვნესა.

— სწორედ იმათ შემაგინეს და შეურაცყვეს, ვინც წინად ჩემს მზეს ლოცულობდნენ... ამ თეთრი თმა-წვერისთვის მაინც დაედოთ პატივი!..

საბრალო მოხუცს ხმა თან და თან უსუსტდებოდა და ძლივს და მესმოდა მისი სიტყვები. ყველაზე უფრო საშინელი ის იყო, რომ მე ერთი სანუგეშო სიტყვაც კი ვერ მეთქვა მისთვის, ერთი გამაჰხნევებელი ხმაც კი ვერ ამომელო.

— ყველა დაწესებულებიდან გაომავდეს; არა თუ სამილიციო უბანში და საპყრობილეში, სამინი-



სტროებში აღარ მიშვებენ... ერთ დროს მთელ საქართველოსთვის სათაყვანებელი და პატივსაცემი — ღღეს სამოწყალოდ გასაკითხავი ლტოლვილი გაგხდი და ღობის ძირას უნდა ამომხდეს სული!..

მოხუცი შეჩერდა, ხელი ყელთან მიიტანა, თითქოს სული ეხუთებოდა, სულთქმა გაუხშირდა და ძლივს მანიშნა ხელით, წყალი მომიტანეო.

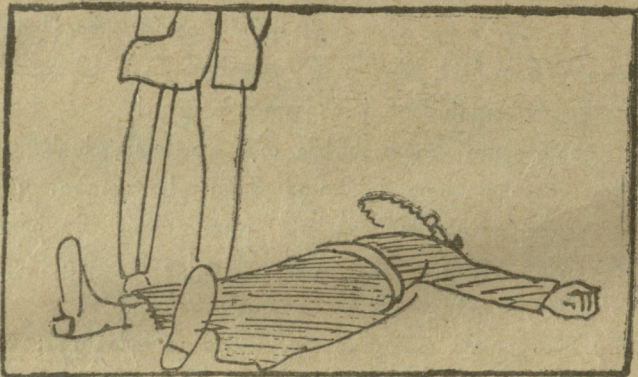
მე მაშინვე გავიქეცი და ოთახში რომ დავბრუნდი, სკამის ზურგს მიყრდნობოდა, ხელები



დაბლა დაეშვა, თითქოს მოსწყვეტიაო და თვალები დაეხუჭა. წყალი რომ დავალევიწე, თვალი გაახილა და ძლივ-ძლიობით წარმოსთქვა:

— მაპატიეთ, ბ. თავუნა, ამდენი უსიამოვნობისათვის... ვგრძობ, რომ ვკვდები... გთხოვთ... მიპატიებია... ყვე-ლასა-თვის... მხო-ლოდ... მო-მარ...

ველარ დაათავა საბრალომ და სული განუტევა. რა უნდოდა ეთქვა ბოლოს, არ ვიცი. ვუიქრობ და ვერ მივმხვდარვარ, რა უნდა ყოფილიყო მისი უკანასკნელი სიტყვა, რომელიც ვერ დაამთავრა: „მო-მარჩინეთ,“ „მომარაგების,“ თუ კიდევ სხვა რამე?



განსვენებული ზრდილობა ეხლაც ჩემს „თახ-ში“ ასვენია. ეთხოვ საქართველოს მთავრობას და მის დაწესებულებებს, მოუარონ თავიანთ მიცვა-ლებულს და დროზე დასაფლავონ, თორემ მე, როგორც დასაწყისშივე მოგახსენეთ, მორიგი წერილი მაქვს დაწყებული ქართულ უნივერსიტეტის შესახებ და ოთახში ველარ შევსულვარ დასამთავრებ-ლად.

თავუნა

### სახალხო გვარდიას \*)

მჩაგვრელთა ლახვარნო, ჩაგრულთა გუშაგნო, საერო დიდებავ, სახალხო რეშაკნო, ახალი ქვეყნისა ხუროვ და მჭედელნო, წინსვლის და კულტურის-ფუძვე და კედელნო, უფლების დარაჯნო ხალხის და ერისა, თავზარის დამცემნო აფთარი მტერისა, შრომისა შეიღებო, ბრძოლაში პირველნო, სახალხო ტრაპეზზე მსხვერპლისა მწირველნო, ჩაქუჩიც ხელთა გაქით, თოფიც მხართ გკილია, გუთნითაც ამაგი თქვენგან ხომ დილია! შრომის და უფლების თქვენ იცავთ ალამსა, გრძნობით და გონებით მოგიძღვნი სალამსა.

ბუტუნა.

\*) ეს ლექსი უნდა დაბეჭდილიყო გვარდიის ნომერში, მაგრამ ავტორს დეპეშით გამოუგზავნია და ველარ მო-უსწრო.

## ნინო ჩხეიძის ქალის იუბილე

დღეს მთელი ქართველი ერი გაერთიანებულ გუნდს წარმოადგენს და ამ გუნდის მწყობრი, ჰარმონიული გალობა ქებას და მადლობას უძღვნის ნინო ჩხეიძის ქალს მისი 25 წლის მოღვაწეობის-თვის.

ჩვენი ჟურნალისთვის არც აქამომდე ყოფილა სავალდებულო ე. წ. საზოგადოებრივი აზრი და არც ამიერიდან იქნება.

და აი, იმ დროს, როდესაც ჰაერს ეს ხმა-შე-წყობილი ქების საგალობელი არყევს, ჩვენ საკმაოდ მოგვებოვება მოქალაქობრივი გამბედაობა, რომ ამ საერთო ხოტბის ლაღადსში სოლიდით შევიჭრათ ჩვენის განსხვავებულის ხმითა და ნინო ჩხეიძის ქალს გამოვუცხადოთ არა მადლობა და აღტაცება, არამედ:

— მკაცრი გულის წყრომა და გულწრფელი საყვიდური!

ნინო ჩხეიძის ქალი-მსახიობი, ნინო ჩხეიძის ქალი—ადამიანი, მთელი მისი მოღვაწეობა და მთელი მისი კერძო ცხოვრება ჩვენთვის, „ეშმაკის მათრახისათვის“, ყოვლად უსარგებლო იყო. მართლა ცდა, რა ფასი უნდა ჰქონდეს ჩვენი ჟურნალი-სათვის იმ ხელოვანს, რომელიც ხელოვნების ტაძარში ერთხელაც არ წაბორძიკებულა და იმ ადამიანს, რომელიც ზნეობის გზაზე ერთხელაც არ შეფერხებულა?

რა დააკლდებოდა ნინო ჩხეიძის ქალს, რომ თუნდაც ერთხელ სცენაზე მთვრალი გამოულიყო, ან ერთხელ მაინც როლის დასწავლა დავიწყებოდა და სუთლიორის კარვისაკენ დაეწყო ცქერა, ერთი ქართული სიტყვა მაინც დაემახინჯებია, რომლისაზე საკულისა ინტრიგის სულის ჩამდგმელად გამხდარიყო!..

მაშინ შესაძლო იქნებოდა, ჩვენც მხურვალე მონაწილეობა მიგველო მის დღესასწაულში.

ეხლა კი ნურას უკაცრავათ, ნუ დაგვემდურება: ბრალი მისია და არა ჩვენი. ჩვენ ის გვაძინევენს და გვანუგეშებს, რომ ნინო ჩხეიძისთან ადამიანი თითზე ჩამოსათვლელად მოგვებოვება, თორემ ჩვენი ჟურნალის არსებობა შეუძლებელი გახდებოდა!

მაშ გიხაროდეს და განცხრებოდე, ქართველო ერო!

დღეს შენი დღესასწაულია! შენი მოღვაწის იუბილეა და შენ გმართებს სიხარული და სიცილი. მაგრამ გახსოვდეს, რომ ჩვენცა გვეყვანან მოღვაწე-ება და ჩვენც მოგველის არა ერთი და ორი იუ-ბილე.

მაშინ დადგება ჯერი ჩვენი სიხარულისა და სიცილისა, ხოლო გემრიელად ის გაიცინებს, ვინც ბოლოს გაიცინებს!

ახალი უებარი წამალი ეოველგვარ სენისათვის

# „ეშმაკის მათრახი“

ეველა ექიმები ერთხმად აღიარებენ, რომ „ეშმაკის მათრახმა“ ნამდვილი რევოლუცია მოახდინა სამკურნალო მეცნიერებაში.

„ეშმაკის მათრახი“ ქიმიურ ლაბორატორიების გამოკვლევის თანახმად წარმოადგენს შესქელებულ სიცილს, რომლის წვეთები ჰკურნავს ეოველგვარ სნეულებას.

„ეშმაკის მათრახი“ ხელს უწეობს სისხლის მოძრაობას და სწობს სისხლ-ნაკლებობას.

„ეშმაკის მათრახი“ ჰკურნავს ჭლექს, რადგან სიცილისაგან სკდება ფილტვის მუწუკები.

„ეშმაკის მათრახი“ სწობს გუჭის კატარს.

„ეშმაკის მათრახი“ ჰკლავს მელანქოლიის ბაქტერიებს!

„ეშმაკის მათრახი“ წარმოადგენს აგრეთვე უუნოეიე ეს ნივთიერებას: დღევანდელ მიმშვილობის დროს „ეშმაკის მათრახი“—მიწრება: ვინც სანოვაციის ნაკლებობას განიცდის, ვურჩევთ შეიძინოს „ეშმაკის მათრახი“ და წაუკითხოს მშიერცოლ-შვილს:—სიცილი დაავიწეებს მათ მიმშილს!

ექიმებმა საბოლოოდ შეიმუშავეს შემდეგი რეცეპტი „ეშმაკის მათრახიან“ წამლისა.

- Rp. „ერთობა“ — 0,0.
- „საქართველო“ — 0,00.
- „სახალხო“ — 0.000.
- „ეშმაკის მათრახი“ — 100.0.

M. D. S. თითო ცალი, კვირაში ერთხელ.

ვაყხადებთ ყველას საუშრადღებოთ როგორ აუთიამეზა დაიბაცენ „ეშმაკის მათრახი“ და, ჩვეულებრივად, ერთ ათასად ჰყიდიან ამ უებარ წამალს.

ახქარდით და შეიძინეთ ზირდანირ ჩვენთან.

ჩვენთან ღირს—ცალი 6 განათად.

ახვლედიანის და სხვა აუთიამეზები—ცალი 6000 მანკთად.

# შავი გენერალი.



შლინგ

დენიკინი. ჩემი ბრძანების თანახმად არსებობს მხოლოდ ერთი და განუყოფელი რუსეთი. გიბრძანებთ, დაუყო-  
ნებლივ შემოგვიერთდეთ!  
პასუხი...

## სოციალიზმი.

ეს სოციალიზმი ნამდვილად ჩემისთანა ოხრე-  
ბისათვის არის მოგონილი მე და ჩემმა ღმერთმა!  
რამდენიც გინდა: ჭამე, სვი, ჩაიცვი, დაიხურე, ღვი-  
ნო, დუღუკი, არღანი, ზურნა, აკვრევიწე და აკვ-  
რევიწე! ფაიტონი, კონკა, ავტომობილი, სულ  
უფულოთ, სულ ზესპლატნათ!.. გადაბრუნდი და  
გადმობრუნდი! სამოთხეა მაშ რა ჯანაბაა, ხალხნო!

ვა, ვა, ვა! ბალშევიკებო, თქენი სულის ჭირი-  
მე! იესო ქრისტეს ნასლედნიკები პრიამოთ თქვენა  
ჰყოფილხართ რაღა უფლის მადლმა! რამდენი პარ-  
ტია გამოვიცვალე, რამდენში ჩავეწერე და ამოვე-  
წერე, მაგრამ ამ ბალშევიკებისთანა პაგრამა ჯერ არ  
გამიგონია ქრისტეს მადლმა!

ამოხენ თუ: „ესო დღია ბედნიხო.“ ჩვენც მე-  
ტი რა გვინდა! თუ შნო გვაქვს, მოუშვით ქამარი  
და გამოვძღეთ, მე შენ გითხრა, აპეტიტის კალები  
არ დაგვჭირდეს, აი!

აი დროება, აი ახალთაობა, აი პარტია ამისთანა  
ინატროს კაცმა! ჯან, ჯან, ბალშევიკებო, თქვენი  
სულის ჭირიმე! რას ამოვ, ეე!.. სადაც გინდა, შადი,  
გამოდი, რამდენიც გინდა იქეიფე... ერთი სიტყვით:  
აქაც ჰაჯან, იქაც ჰაჯან, სადაც წახვალ სულ ბა-  
ლაჯან! შიკ, შიკ, მედა ჩემმა ღმერთმა! ყველაფე-  
რი საერთო, ყველაფერი ობჩესტვენი, კაცო, ამას  
რა სჯობიან!

ამ პირძალ ბალშევიკების ყველაფერი მამწონს,  
მაგრამ ღმერთი ყველაფრით უნაკლულოს რომ არ  
გააჩენს ადამიანს ეს არის ნესჩასტია! ძალიან კარ-  
გია, ყველაფერი საერთო, ობჩესტვენი იცოს, ძა-  
ლიან კარგია ეს სოციალიზმი, მაგრამ ეს ქალების  
სოციალიზმი არ მამწონს! რაც მართალია, მართა-  
ლია!

დედაკაცი კუკლასავით შამინახია და, როგორ,  
ჩემი შუშანა სხვას გაუხადო ობჩესტვენათ?!...

ვა, ეეე, ჭკვაზე მოდი, ბნელა?!!...  
ერთხელ ფეხის გულზე რწყილმა უკბინა შუ-

შანას და მთელი ღამე პარაბელწკი ლევროვით დასდევდი რწყილს მოსაკლავათ, ხან წინ გავაგდე ლევროვი, ხან უკან და ახში მაინც მოვკალი ის ჩემი საპერნიკი. დედაკაცისათვის რწყილი არ მიმიკარებია და როგორ, ეხლა ის სხვას მიესცე საობჩესტვოთ?!.. არა, არა, ეგრე არა სწირავს ჩვენი ტერ პოდოსა!

მაშა, მაშა, მე ვაჭამო, ვასო, გავასუქო დასხვის საჯიჯგნათ გავხადო? მწ... არა, ძმაო, არც ცოციალიზმი და მუქთი ქეიფი მინდა და არც ბალშევიკობა.

დეე, ისევ ჩემი ვჭამო, ოღონდ ჩემი შუშანა ჩემთან იჯდეს და აბნიმაიტს მე მიშვრებოდეს. აფსუსი არ არის რომ ჩემს საზამთროსავით გარგვალეზულ შუშანას სხვამ უცაცუნოს ხელი და მე შორიდან ტავარიში ვეძახო!!.

მართალია სხვის დედაკაცს მე წაუცაცუნებ ხელს, მაგრამ არა, ძმაო, არც ჩემი ცაცუნი მინდა და არც სხვისი ნაცაცუნები!..

გოგია.

### ჩემი ბიუჯეტი მომავალი კვირისათვის.

	დეკ. 22 ორშაბათი		დეკ. 23 სამშაბათი		დეკ. 24 ოთხშაბ.		დეკ. 25 ხუთშაბ.		დეკ. 26 პარასკევი		დეკ. 27 შაბათი		დეკ. 28 კვირა	
	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)	მან.	კ.(?)
1 ერთი გირვანქა პური (ქვიშა-ნარევი)	14	—	15	—	16	—	17	—	18	—	19	—	20	—
2 ორი ჭიქა რძე (წყალ-ნარევი) . .	10	—	12	—	14	—	18	—	20	—	22	—	24	—
3 მისი საჭირო შაქარი (მტვერ-ნარევი)	5	—	8	—	7	—	11	—	12	—	13	—	17	—
4 ორი კვერცხი (ლავა-ნარევი) . . .	5	—	6	—	7	—	9	—	10	—	11	—	13	—
5 ერთი თევზი ხარჩო (ძვალ-ნარევი)	10	—	13	—	15	—	17	—	18	—	21	—	25	—
6 ერთი პორცია შავი პურის კატლეტი (ხორც-ნარევი) . . . . .	12	—	15	—	19	—	25	—	31	—	39	—	45	—
7 ერთი ჭიქა ღვინო (წყალ-ნარევი)	5	—	7	—	11	—	15	—	18	—	21	—	25	—
8 ერთი გირვანქა სხმარტლი (კარგ-ნარევი) . . . . .	6	—	8	—	9	—	13	—	18	—	20	—	27	—
<b>სულ . . .</b>	<b>67</b>	<b>?</b>	<b>84</b>	<b>?</b>	<b>98</b>	<b>?</b>	<b>125</b>	<b>?</b>	<b>145</b>	<b>?</b>	<b>166</b>	<b>?</b>	<b>196</b>	<b>?</b>

ეშმაკ .

### ინგლისური ჰრესის აზრი ქართული ფლოტის შესახებ.

თემთა პალატაში მეტად მწვავედ დადგა საკითხი ფლოტის მდგომარეობის შესახებ, რომელსაც უკავშირებენ საქართველოს მიერ ფლოტის გაძლიერებას.

პალატის ანგარიშებიდან ჩვენ ვტყობილობთ რომ ლოიდ ჯორჯს წარმოუთქვამს სიტყვა, რომლიდანაც საკმაოდ ირკვევა საფუძვლიანი შიში დიდი ბრიტანეთის დღევანდელ ხელმძღვანელთა.

ჩვენო-სთქვა ჯორჯმა—ბონარლოუსთან ერთად რამოდენიმეთ ვეთანხმებით ბალფურს, რომ ის პატარა სახელმწიფო აზიაში, რომელიც ისედაც თავისს დიდ საზღვაო ძალას კვლავ აძლიერებს და ამით მომავალში ბევრ შესაძლებლობას გვიყენებს წინ.

დღეს დღეობით კი ინგლისი ვერ შეასრულებდა თავის მოვალეობას მოკავშირეთა წინაშე, რომ

მას რაიმე სეპარატიული ნაბიჯები არ გადაედგა ამ მხრივ.

ყოველ შემთხვევისათვის—ამბობს ჯორჯი—ჩვენ ვეცდებით დაუცადოთ ამერიკის მოქმედების გეგმას მოულოდნელ, ან ამ მოსალოდნელ საფრთხის წინააღმდეგ.

მხოლოდ ამის შემდეგ ჩვენ გვექნება საშუალება კონკრეტულ ზომებზე ვილაპარაკოთ, რაზედაც მოგვეცემა შემთხვევა შემდეგ სხდომაზე გაგცეთ შესაფერი პასუხი შესაძლებლობის ფარგალში.

დღეს დღეობით მთავრობას ამაზე მეტი ცნობების მიცემა შეუძლებლად მიაჩნია და თქვენ ეჭვს გარეშეა არ ჩააყენებთ მას ისეთ მდგომარეობაში, რომ მან მსჯელობა იქონიოს ისეთ რამეზე, რაც სამერმისოთ გავლენას მოახდენს მომავალ შესაძლებლობაზე“.

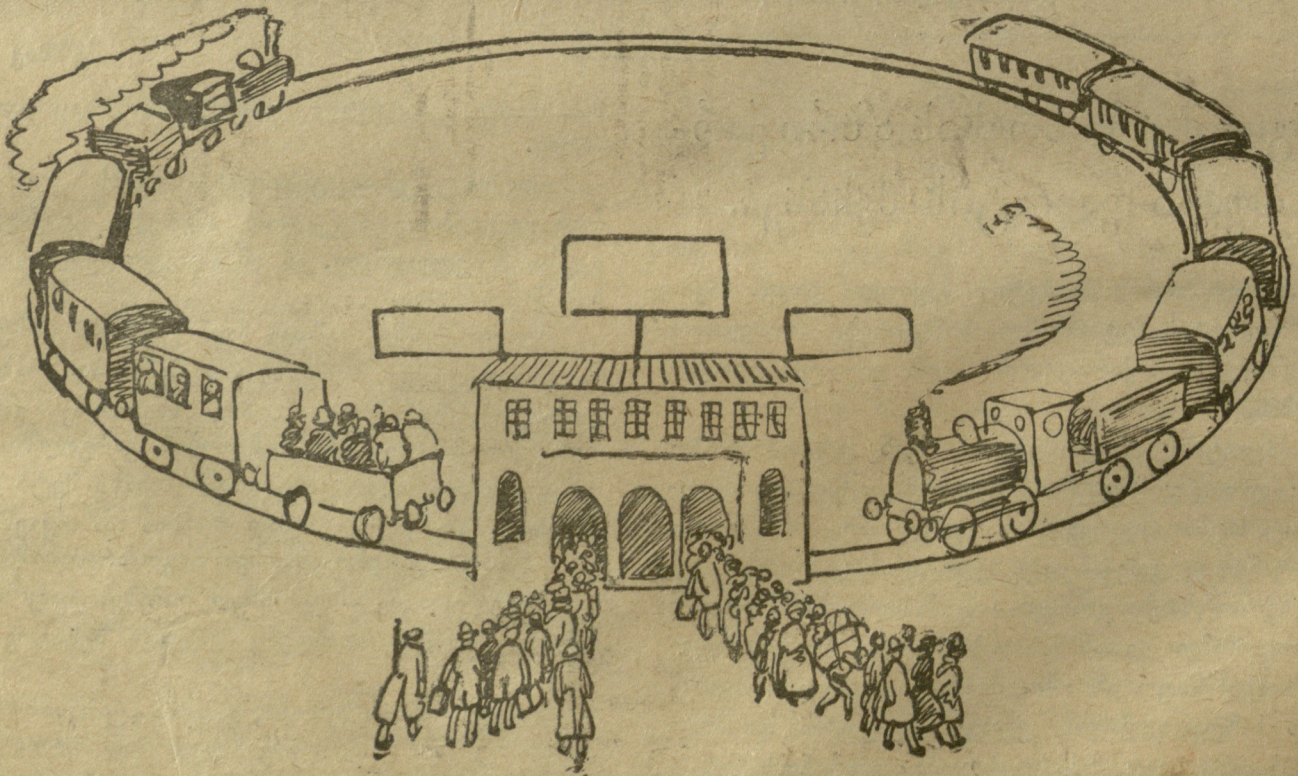
მოჰყავს რა ეს ცნობა, გაზეთი „ტაიმსი“ სწერს: „პალიასტომის ნაპირებზე ინგლისის ფლოტს მეტოქე უჩნდება. მეტი სიფხიზლე და სიფრთხილე, ვიდრე გვიან არ არის“.

დ ბ რ ი.



სიძვირე. (ჯამაგირის მატებას) ჩემო კარგო, თავს ტყუილათ იწუხებ: რომ გასკდე! მაინც ვერ დაგეწევი.

იგი წაუა და კვლავ მოუა ტურფასა საბაღნაროსა.



ქ. თფილისის განწმენდა ზედმეტ მცხოვრებთაგან ჩინებულათ მიღის.



# ზრდილობა.



მოხელე. დედაკაცო, არ უნდა დაივიწყო, რომ მთავრობის მოხელის კაბინეტში ხარ, სადაც ზრდილობა ერთობ საჭიროა.

## ოფიციალური ღებულები.

**იუენი ფრონტ.**

**ტყვიავი.** გათენებისას შეტაკებაში დაილუბა ტყვიაველი ღორი.

**გორი.** ბრძოლაში დაღუბული ღორი ღამით დასაფლავეს. დასაფლავებაში მონაწილეობას იღებდა მთელი შოფერები. სიტყვა წარმოსთქვა გო-მა.

**გორი.** ფრონტის მთავარ სარდლის გოგობე-

დოვის განკარგულებით გორში აიკრძალა „ხანუ-მას“ დაღმა.

**როკა.** იუენი ფრონტზე საზღვარ გარეთ მიმავალ სტუდენტებით სავსე ეშალონ პრიბილ. გენ.-ინტენფანტერ გოგიბედოვმა შემდეგი სიტყვით მიმართა: ბრატცი!.. რადგანაც წასვლა ვი აპაზდალი, როკაში უნდა დარჩეთ, დო აკანჩენიე ვოინი. სტუდენტები სარდალს ვაშას ძახილით შეეგებენ.

**ჯავა.** ღამით მთავარ სარდალი გოგიბედოვი

ყველა ჩასტებს ატყობინებდა, ნოჩ პრაშლო სპა-კონო.

(სეკრეტრო)

### იუჟნი ურუნტიდან

მის აღმატებულებას მთავარ სარდალს ეშმაკს.

დანესენიე ვესმა სროჩნოთ

ტრუსოს ხეობაში ედისის მიმართულებით ბრძო-  
ლა მკაცრ ხასიათს ღებულობს. როკის უღელტე-  
ხილზე არტილერიისკი ბოი. ბახვანდაკის თავში  
რუყენი სტრელბა იდიოტ... ცუდი ტაროსი, ჯანყი  
ბურუსი, ნისლი და თოვლი ბაგრატ-ბაგრატიონის  
ლაშქარის დვიჟენიას ოჩენ პამეშავტ...

უტრომ ბაგრატ-ბაგრატიონის შეტევა მკაცრი  
ხასიათი მიიღო, ჯანყი-ბურუსი გაიფანტა... აღმო-  
სავლეთით ვენერამ და მარსმა გამოუნათა... ბა-  
გრატ-ბაგრატიონსკი დაედევნა. შედეგი გამოურკვე-  
ველია. მდგომარეობა აპასნი... ჩტო ბუდეტ და-  
ლშე დანესუ ზავტრა.

კამანდუში ფრონტომ გენ.-ინტენფანტერ გო-  
გიბელავ.

### რკინის გზის ქრონიკა.

● მოულოდნელად მთელი რკინის გზის სადგუ-  
რები დაიჭრა შეიარაღებულმა ივსტრიის ჯარმა.  
მცხოვრებნი საშიშ მდგომარეობაში არიან. საჭი-  
როა საჩქაროდ ჯარის მიშველება და განთავისუფ-  
ლება მოულოდნელ მტრისაგან.

● რედაქციამ მიიღო დამატებითი ცნობანი. სა-  
დგურების ავსტრიელების მიერ დაჭერა სიცრუე  
გამოგდა. ისინი თურმე ავსტრიელები კი არა ახალ  
ტანსაცმელში გამოწყობილი მილიციონერები ყო-  
ფილან. მცხოვრებთა შორის სიმშვიდე დამყარდა.

● სამმართველოში მოსამსახურეთა გორის დასა-  
რიგებელი პური სპეციალურმა კომისიამ შეამოწმა  
და გამოიკვა, რომ იგი საუკეთესო მასალაა ფან-  
ჯრებისათვის „ზამასკის“ მაგივრად სახმარებლად.

● სამმართველოს მოსამსახურებმა მადლობის  
ადრესი წარუდგინეს მთავარ ადმინისტრაციას, რად-  
გან მან დიდი მზრუნველობა გასწია და ყველას  
დაურიგა შეშა. მოსამსახურეთა სიხარულს საზღვა-  
რი არ აქვს.

● ვილაც კეთილ ადამიანს ლამე გაუტეხნია რკი-  
ნის გზის სასურსათო მაღაზია № 1 და ჩუმად შე-  
უტანია შიგ 10000 არშინი ჩითი, 2000 ნაჭერი  
ჩოხის შალი, 100 ბოკვა ზეთი, 1000 ფუთი ბრინ-  
ჯი, 500 ფუთი ლობიო, 500 ფუთი კარტოფილი  
და სხვა სანოვავე. კეთილ ადამიანის პიროვნება  
ჯერ გამოურკვეველია.

● დაულალავ ადმინისტრატორს აბელაშვილს

გამოუანგარიშნია რომ მას დაუწერია წერილები  
რედაქციის მიმართ რკინის გზაზე სხვა და სხვა შე-  
მთხვევებისა გამო რიცხვით 1000. ამის გამო იგი  
იუბილეს მართვას, შემდეგ კვირას. მისალოცი დე-  
პეშები უნდა გაიგზავნოს პირადათ მის სახელზე.

● კვანძის კულტურულ-განმანათლებელი კომი-  
სიასთან არსებულ დრამატიულ წრეს განუზრახავს  
განიმეოროს საზოგადოების სურვილის თანახმად  
10 ჯერ პიესა „იუდას კოცნა“. თუმცა რეპერტუა-  
რი ვრცელი აქვთ მაგრამ საზოგადოების სურვილს  
ვერ აუხვევენ.

● იმავე წრის უკანასკნელ წარმოდგენაზე აუა-  
რებელი გულწასული მაყურებელი აღმოჩნდა, რა-  
დგან დარბაზი მეტის მეტად გაეთბოთ. საჭიროა  
ყურადღება მიექცეს ამ შემთხვევას და შემდეგში  
დაზოგვით იხარჯოს შეშა დარბაზის გასათბობად.

გ. ვარდენიშვილი.

### ბათუმის ქრონიკა

ამ ჟამათ აქ მძვინვარებს საბჭოთა ეპიდემია, ეს  
საშიშარი სენი შემოტანილ იქნა პირველად ბათუ-  
მის 9 მართველი საბჭოს მიერ, რომლის მსხვერპლი  
თვით გახდა, როდესაც რიცხვი 9-ან ავიდა 13.

ეს სენი შემდეგ გადაედვა ქალაქის საბჭოს და  
დიდ ტანჯვა-წვალების შემდეგ ამანაც დალია სული.  
ამბობენ თებერვალში იქნება მეორეთ მოსვლა და  
ქალაქის საბჭოც აღგებოა. ამისი რა მოგახსენოთ,  
მხოლოდ ერთი კი ვიცი; ქალაქის ახლად შექმნილ  
გამგეობის ერთ წევრად მოწვეულია ანისიმოვი-ძველ  
ცნობილი წევრი ნეტარხსენებული მართველ სა-  
ბჭოისა.

ამ უკანასკნელ დღეებში ამ უღმობელმა სენმა  
იმსხვერპლა სასურსათო საბჭოც. ასეთი მდგომარეობა  
დიდ შიშს იწვევს დანარჩენ საბჭოებშიც. ამბობენ  
ზოგიერთ საბჭოებს ბათუმიდან გახიზვნა გადაუწყვე-  
ტიაო.

თავდაცვამ ძალიან იკლო აქ. ამ მოვლენას ბე-  
ვრი ხსნის იმით რომ ბათუმში გამოცხადებულია  
საალყო წესები. ნამდვილი მიზეზი ამისი კი ის არის,  
რომ დენიკინის ფულებმა სრულიად დაკარგა ღი-  
რებულება.

აქ არსებობს პროფეს. საბჭო ე. ი. უკეთ რომ  
ვსთქვათ ბოლშევიკური. ამ საბჭოს ჰქონდა თავისი  
ორგანო „შრომის ხმა“. მაგრამ თქვენ მართლა არ  
გეგონოსთ რომ იქ ისმოდა ხმა მშრომელისა. არა!  
იქ იწერებოდა მხოლოდ ლანძღვა გინება საქართვე-  
ლოს რესპუბლიკისა. მეორე ადგილობრივმა შავრა-  
ზმელთა ორგანომ „ნაშ კრაი“-მ პლაგიატორობა შე-  
სწამა პირველს და პასუხისგებაში მისცა. საქმე ამ  
დღეებში უნდა გაიჩინოს.

### თანამედროვე სურათები

იშვიათად დაატყდება ქართველი კაცის თავს ისეთი ბედნიერება, როგორც ყოფილ ბათუმის ქართული გიმნაზიის დირექტორს მოულოდნელათ დაატყდა. სულრადაც 49 დღის დირექტორობას დრო არამც თუ გიმნაზიის კედლებში, არამედ ფართე საზოგადოებაშიც დაიმსახურა ისეთი დიდი ავტორიტეტი, რომ მოახერხა ორი უკიდურესი მემარცხნე პარტიების შეერთება ადგილობრივი, როგორც ნაც. დემოკრატები და ფედერალისტები. ეს აქტი ღაგვირგვინდა 10 დეკემბერს გამართული ბანკეტით მის პატივსაცემლად (მის პატივსაცემლად ცემაც კი ყოფილა გიმნაზიაში.) შეზარხოშებულ ბანკეტისტებს მის სახელობაზე დაუარსებიათ 800 სტიპენდია, თუმცა გიმნაზიაში შევირდთა რიცხვი არ აღემატება 600 ფულად შეუგროვებიათ 120 მილიონი, რომელიც საშუალებას გვაძლევს მომავალ სექტემბრისათვის ავა შენოთ საკუთარი შენობა გიმნაზიისათვის და ამით საბოლოოდ მოისპოს საკითხი გიმნაზიის ბინისა. დარჩენილი თანხა უნდა მოხმარდეს ქართული ეკლესიის შენობის დაამთავრებას, რომელიც აგერ 99 წელია რაც შენდება და რომლის დამთავრებას, როგორც ამას ჩაგვიჩინებს ბ-ნი ჩიბუხი ყოველფენის გადადგმაზე, ექნება დიდი პოლიტ. მნიშვნელობა ბათუმის ბედის გადაწყვეტაში.

X.

### მიწერ-მოწერა.

(სურათი სტუდენტების ცხოვრებიდან).

განათლებულმა კაცობრიობამ მრავალ გვარი მიწერ-მოწერა იცის: არის მიწერ-მოწერა დიპლომატიური, რომელსაც უმთავრესი ადგილი ეჭირა დღემდე თანამედროვე სახელმწიფოთა ცხოვრებაში. არის მიწერ-მოწერა ნოტებით. ეს დარგი მიწერ-მოწერისა ხშირად უკმაყოფილებების გამომხატველია, ხშირად კი მუქარისაც, ხოლო ზოგჯერ პირველსაც შეიცავს და მეორესაც.

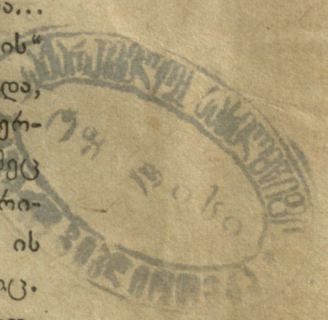
ყველა ზემოხსენებული დარგი მიწერ-მოწერისა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობისაა. ჩემი საუბრის საგანი სამწუხაროთ, კერძო ხასიათის მიწერ-მოწერა არის, თუმცა ამ კერძო მიწერ-მოწერას ავტორისათვის ბევრჯერ სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს. საზოგადოთ, მიწერ-მოწერა, რა დარგისაც არ უნდა იყოს იგი, სივრცის დასაძლევად არის შემოღებული, ... თქვენ ესეც გაგიკვირდებათ, რომ ჩემი „მიწერ-მოწერა“ სივრცის დაძლევას კი არა, არამედ სირცხვილის ძლევისა და კრძალვა-შიშის სახეზე გამომქდავენების აცდენას უფრო ისახავს მიზნად.

მიწერ-მოწერა სიყვარულშიც ხშირათ დიდ როლს თამაშობს მანძილის გადალახვის გარეშეც, უმეტესად მაშინ, თუ კრძალული ხარ და გეშინია



გარეგნული ქერქი ამ ვაჟბატონისა თითქმის 70000 მანეთი ღირს, მაშინ როცა მისა შინაგანი ღირებულება გროშს არ აღემატება.

გრძნობათა დეღვამ არ წაახდინოს საქმე. ეშველა... როგორც იქნა მიუახლოვდი ჩემი „მიწერ-მოწერის“ საგანს. ეს მიწერ-მოწერა აუდიტორიაში მოხდა, უნივერსიტეტში. იქნებ იკითხოთ, სად ასეთი მიწერ-მოწერა და სად მეცნიერების ტაძარი... საქმეც მაგაშია, რომ მეცნიერების ტაძარს ასე ცალ მხრივად არ უნდა შევხედოთ. გარდა მეცნიერებისა, ის მოსასვენებელი ტიპარიც არის და სატრფიალოც. ვინ არ იცის, თუ რა მძიმე და აუტანელ პირობებში უხდება ცხოვრება თანამედროვე მოქალაქეს და უმეტესად სტუდენტებს, მოქალაქეთა ამ ერთობ შევიწროებულ კატეგორიას. ისინი მთელ



დღეებს შრომაში ატარებენ, რომ ნახევრად მაინც გაიძლონ კუჭი; ამის შემდეგ დაქანცულნი ეწვევიან მეცნიერების ტაძარს, რათა დაღლილი ძვლები იქ მოასვენონ. ის არის ერთად ერთი ადგილი, სადაც მათ შეუძლიათ თავისუფლად ამოისუნთქონ, რამდენიმე წუთით მაინც დაივიწყონ წყვეტილი კუჭი. ოჰ საშინელება, რა იქნებოდა, რომ მსმენელი ქალწულნი არ ახალისებდნენ და აფხიზლებდნენ მათს მოქანცულ სულს. გვრიტებივით შემომხსდარნი ირგვლივ სკამზე, სიხარულით აღავსებენ ხოლმე ჩვენს არსებას და ძალას გვმატებენ, რათა ვსძლიოთ დაღლილობა და მხნედ ვიყვნეთ.

აი, დაირეკა... აუდიტორია ნელ-ნელ აივსო მსმენელებით. მე მოხერხებული ადგილი დავიჭირე: არც სრულიად წინ და არც სულ უკან, ისე, შუაში... უცებ ჩემთან მსმენელი ქალი მოგოგმანდა, მომიახლოვდა, მოკრძალებით ახადა სკამის უჯრა, ნახა რომ შიგ არავისი ქუდი არ იდო... მე არც კი დავაცალე, და მოწიწებით უთხარი:

— მობრძანდით, აქ ჩემს მეტი არავინ ზის, შეგიძლიათ, ადგილი დაიჭიროთ...

— გმადლობთ, მიპასუხა მან და ჩემს გვერდით დაჯდა. მე თავისუფლად ამოვისუნთქე, შევხედე, მომეწონა, უცებ თავში აზრმა გამიბრინა: „მოდი, დაუახლოვდები, თუ მიწერ-მოწერამ გასჭრა, არც დასაწუნარია, ავიღებ და შევირთავ, მომბეზრდა სულ მარტოობა... გადაწყვეტა ერთი იყო, დრო აღარ დამიკარგავს, შევევითხე:

- თქვენ რომელ ფაკულტეტზე ბრძანდებით?
- მეე? (გააგრძელა კითხვით) მე — ისტორიულზე..
- მეც! რიხიანად ვუპასუხე მე...

შემოვიდა პროფესორი. დაიწყო ლექცია, განვიზრახე ლექციის მოსმენა, მაგრამ ისევ გადაფიქრე და ჩემს თანა-მესკამესთან მიწერ-მოწერის გამართვა გადავწყვიტე. ვინ იცის, ვიფიქრე მე, იქნებ ასეთი სასურველი თანა-მესკამე მეტი არც კი მომცეს შემთხვევამ, სჯობია, დრო არ დავკარგო, უნდა დავიწყო, მაგრამ... საიდან და როგორ? გამიგონია, საქმის კარგად დაწყება ბევრს ნიშნავსო...

პროფესორი ყვარყვარე ათაბეგს შეეხო... ბიჭოს! ეს ყვარყვარე აუცილებლად გამომადგება, განვივლე გულში, წამოვავლე ხელი ფანქარს და სალექციო რვეულში გაუსვი:

„ქ-ნო №, ჩემის აზრით სიტყვა „ყვარყვარე“ ძირი „სიყვარ“ უნდა იყოს, ასე ვგრძნობ, რამდენად მართალია ჩემი გრძნობა, ამას თქვენი აზრი დაამტკიცებს... დავასრულე და რვეული მისკენ, გავაცურე. თან მისი სახის ტერიტორიას თვალს ვადევნებდი, მაგრამ ზედ სანუგეშო ვერაფერი შევამჩნიე... წაიკითხა, დასწერა პასუხი და რვეული გამომიცურა. ვკითხულობ:

— მეგობარო X „სრულებით არა! მაგ სიტყაზე

სრულებით არ მაქვს ისეთი ნაზი წარმოდგენა, როგორც არის სიყვარული; თუ კი არსებობს მოუნეშავი სიტყვა ქართულს სიტყვიერებაში, ეს უთუოდ „ყვარყვარე“, და ჩემის აზრით, ამის შემდეგ სიტყვის ძირიც „ვარე“ უნდა იყოს, რაც მეგრულად უარს ნიშნავს, არას, და სრულებით მართალიც არის. აი, ჩემი პასუხი. №.

ცივი ოფლი დამასხა, ბედი არ მიღიმის, ვხედავ, პირველ ნაბიჯის გადადგმაზევე დამისხლტა ფეხი... მაგრამ, გულს არ გავიტეხ, კიდევ ვცდი... დავიწყე წერა, მაგრამ, ჩემმა № მა სამჯერ ზედღედა ამოიხვნეშა, და დასაწერათ აცმული შინაარსი ხელად შემიცვალა: მე დავსწერე:

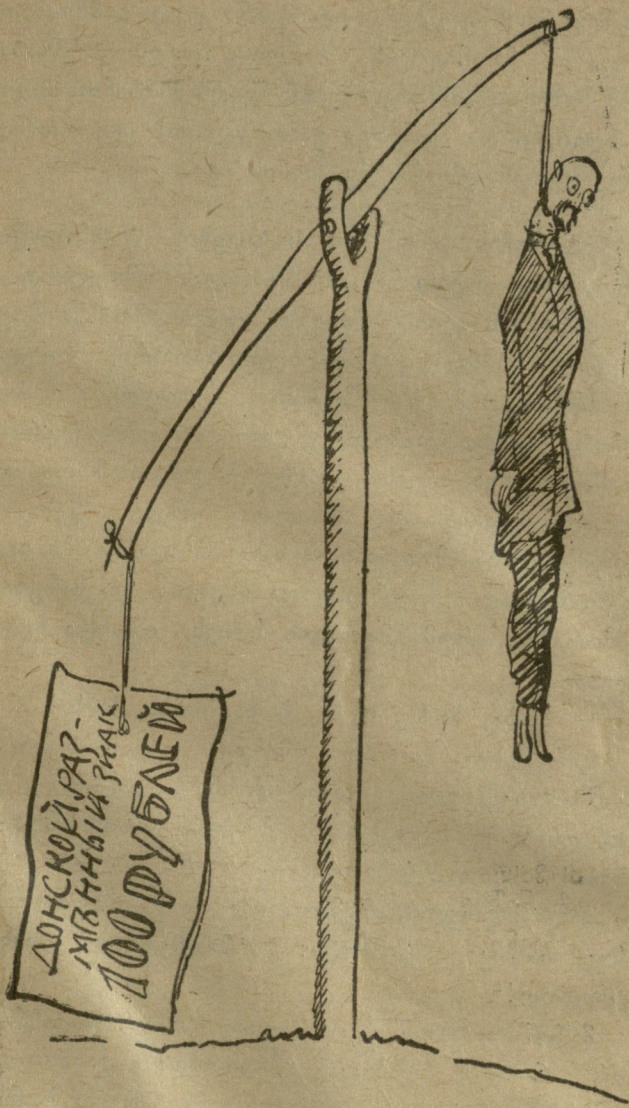
„ქ-ნო №! თქვენ სამჯერ ასე მძიმედ ამოიხვნეშეთ, რაშია საქმე? შეიძლება ჩემგან რაიმე დახმარება შესაძლებელი იყოს?“ დავკეცე და რვეული მისკენ გადავაცურე. წაიკითხა, სახეზე მღელვარება დაეტყო, დასწერა პასუხი და რვეული უკანვე გამომისრიალა. ვკითხულობ, თვალები ავტომობილის სისწრაფით ნთქავენ სიტყვებს.

მეგობარო X! რატომ მიგაჩნიათ შესაძლებლად თქვენი დახმარება? მე თქვენ ისე ვერ მიცნობ, რომ ყოველი ჩემი ამოხვნეშაც კი გაცნობოთ, თუ რას ნიშნავს... სათვალავი კი არ შეგზლიათ, არ გირჩენიათ, რომ ის დათვალოთ, თუ რამდენი მეფე ჰყავდა საქართველოს ვახტანგ მეფის შემდეგ...

დავიღუპე კაცი! ხედავ, სად გადამკრა შოლტი, მაგრამ ავიტან, რაქნა, ეს რა ჯიუტი ვინმე შევხვდა, რომ არ უტყდება თავს! არა, არ მოვეშვები, დიდხანს ველარ გამიძლებს... დავიწყე პასუხი... ჩვენმა მიწერ-მოწერამ დიპლომატიური ხასიათი მიიღო... ეს შეუმჩნეველი არ დარჩათ ჩემს ირგვლივ მჯდომ სტუდენტებს, რომელნიც ლექციის ჩაწერაში იყვენ ჩაბუღლნი, ხანდისხან წელში გასწორდებოდნენ უენიშნავდნენ რა ჩვენი რვეულის სრიალს, თვალებს და წარბებს საყვედურის გამომეტყველებით მოგვიმიზნებდნენ და ისევ ისე შეუდგებოდნენ ლექციის წერას. ჩვენ კი საქმეს ვუბრუნდებოდით. მე განვავრძიე:

ქ-ნ №! „თქვენს სტრიქონებში უმაღლესი მჭერმეტყველობა გამოსტყვივის! მართალია, რიცხვი არ შემშლია! რატომ გგონიათ, რომ უცხო ვერ დაგეხმარებათ, უცხოს დახმარება უფრო მნიშვნელოვანია! მეფეებთან მე საქმე არა მაქვს, წყალსაც წაუღია ყველა!.. გავათავე და გაუსრიალე რვეული... კითხულობს... აჰა, დასწერა კიდევ პასუხი და რვეული ჩემსკენ გამოაქანა:

მეგობარო X! ეს ისეთი რამ არის, რაზედაც ლაპარაკი შორს წაგვიყვანს, დავანებოთ თავი სიყვარულის განსაზღვრას, რადგანაც ეს არც ისე ადვილია ჩემის აზრით. თუ ამაზე გსურთ მსჯელობა, სხვა დროს, თუნდაც გზაში ვიმსჯელოთ. წაიკითხე. ბიჭოს!.. აი, ნოტა და ულტიმატუმიც



აი როგორ დაეცა ბაზარზე ღონის ფულები.

თუ გინდა... „გზაში ვიმსჯელოთ“... ვნახოთ, რა მოხდება გზაში, ნეტავ რა მანძილზეა უნივერსიტეტიდან?, შორს მაინც იქნებოდეს... მე გული დავიძიმე, დიპლომატიური მიწერ-მოწერა შეეწყვიტე, ავიღე თავი და წელში გავესწორდი. კარგად დავქანცულიყავ. პროფესორი ასაბუთებს, თუ რომელ წელში უნდა გამეფებულაყო მეფე კონსტანტინე, და იყო ის მეფედ მეფე ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით, თუ არა. უცებ ჩემს წინ პატარა დაკეცილი ქალაღი დაეცა... ხელი ვსტაცე, გავშალე და ვკითხულობ:

„— ჯონდო! თუ ლექცია ძალიან არ გაინტერესებს, მოდი აქ, მყუდრო ადგილია და ვიჭუჭუნოთ! შენი ევბრაქსი“... ბიჭოს! ეს ვინ მწერს?! მაგრამ მე ხომ ჯონდო არა მრქმევია? ნეტავ, ვინ დამარქვა? ამის ფიქრში ვიყავ, როცა უკანიდან ხმა მოისმა: „მოიტა ემაწვილო, ეს წერილი ჩემია“ მე მყისვე მივაწოდე. ამხანაგმა წაიკითხა და აუდიტორიის კუთსისკენ გასწია... მივხვდი! ბარათი აღბად მას ესროლეს, მაგრამ როგორც სჩანს წერილმა „პერელიოტი“ გააკეთა და ჩემს წინ დაეცა... აი ეს მეორე ნაირი ხერხი მიწერ-მოწერისა: უმა-

ვთულო, ჰაერის საშვალეებით, ვამბობ გუნებაში და თან იმაზე ფიქრობ, თუ როლის გამოვიყენო ეს ახალი გამოგონება. აგერ ჩემს გვერდით, ცოტა მოშორებით მძინარე სტუდენტს ცხვირზე დაეცა ამგვარადვე დაკეცილი ქალაღი და გამოაღვიძა. მან ზარმაცად გაიწოდინა, ერთი ორი გრძლად დაამთქნარა და წერილის კრთხვას შეუღდა, მაგრამ ამ დროს მასთან სხვა მივიდა, წერილი გამოართვა და ამგვართ აღიდგინა უფლება მაზე... აქ წერილს „ნედოლიოტი“ გაუკეთებია... გამოღვიძებულმა ნახა, „ხერი“ არ იყო, ისევ წაპყო ცხვირი მკლავებში და მალე გულიანი ხერინვა ამოუშვა... მე ძლიერ მომეწონა ეს ხერხი მიწერ-მოწერისა, გადავწყვიტე მით მესარგებლნა, მაგრამ ეს „პერელიოტები“ და „ნედოლიოტები“ ცოტა არ იყოს, კი მაფიქრებდა. ლექცია გათავდა. ქ-ნი № უნდა გამეცილებია და გზაზე გაგვემარტა, თუ რა არის სიყვარული, მაგრამ ისევ გადავიფიქრე და სახლისაკენ გამოვსწიე... მაინცა და მაინც ჩემი №-ისთვის ეხლა არ მცხელოდა... მფრინავ წერილებით სარგებლობის შესაძლებლობამ იმედი მომცა, რომ მხოლოდ ქ-ნ №-ით არ ისაზღვრებოდა ჩემი ბედი...

ლუკ-ოღლი.

### ორი მეტოქე\*)

(მოთხრობა ამერიკული. ავტორი—იტალიელი. მთარგმელი ქართველი.)

სიბურჩის ამ გვარად დარჩა ბურთი და მოედანი და მას თავისუფლად შეეძლო განეგრძო მეცნიერული გამოკვლევანი, რომელთაც ის უნდა მიეყვანა ისეთ აღმოჩენამდის, რომლის წყალობითაც მას გაეღებოდა მუზეუმის კარები.

სხვათა შორის ის დიდხანია ცდილობდა აღმოეჩინა დაურღვეველი საბუთი უძველეს დროში ერთი უზარმაზარი ცხოველის არსებობისა; თუმცა ეს ცხოველი არასდროს არსებობდა, მაგრამ სიბურჩის მოსაზრებით მას ოდესღაც უნდა ეცხოვრა.

სიბურჩმა ისარგებლა თავისი მეტოქის საბოლოოდ დამარცხებით და გაემგზავრა შორეულ ქვეყნებში საჭირო ცხოველის ნაშთის აღმოსაჩენად. მან მოიარა და გამოიკვლია ზღვა და ხმელეთი, მდინარენი და კუნძულნი, იწვალა 18 თვე, მაგრამ ვერაფერი ვერ აღმოაჩინა. ბოლოს დაღლილი, იმედ გატრუებული და ნაღვლიანი დაბრუნდა ქალაქში და ერთ მის განაბირა კუთხეში შეიძინა მიწა და მოაწყო სამეცნიერო კვლევა-ძიებისათვის ლაბორატორიები, აკვარიუმები და ტერარარიუმები.

და აი, ამ მუშაობის დროს მიწის მოხრეღები შემთხვევით წააწყდენ ვეებერთელა ძვალს, რომე-

\*) გაგრძელება, იხ. № 2.

ლიც ალბათ შეადგენდა რომელიღაც უცნაურ ცხოველის ხერხემლის ნაწილს. გაიგო თუ არა ეს აღმოჩენა სიბურიჩმა, მაშინვე შესწყვიტა მან სხვა ყველა მუშაობა და შეუდგა მიწის თხრას დანარჩენ ძველების აღმოსაჩენად.

და მართლაც მისმა მუშაობამ მალე ნაყოფიც გამოიღო: ყოველ დღე მიწიდან ამოჰქონდა რაიმე ძვალი და ერთი თვის შემდეგ დაგროვდათ აუარებელი ძვლები სხვა და სხვა ზომის, მაგრამ ერთი ჩონჩხის ნაწილები. სულ ამოთხარეს რეაას ძვალზე მეტი და სიბურიჩი მრავალ მეცნიერთა დახმარებით მთელ ერთ წელიწადს მუშაობდა ჩონჩხის აღსადგენად. ბოლოს როგორც იქნა შეადგინეს ჩონჩხი, მხოლოდ უკანა ფეხის ერთი თითის ძვალი აკლდა. მაგრამ ეს დანაკლისი არა თუ არ აბრკოლებდა საქმეს, პირიქით ეს ამტკიცებდა, რომ ჩონჩხი არ იყო ყალბი, რადგანაც მართლა ხომ არ შეიძლებოდა რამდენიმე ათას წლის განმავლობაში ყველა ძვალი შენახულიყო!

როცა ჩონჩხი მზად იყო, ის დახსნეს გადაიტანეს მუზეუმში და იქ კვლავ აღადგინეს და დადგეს განსაკუთრებით გაკეთებულ ფოლადის საფეხურებზე.

მოაწია საზეიმო სხდომის დღეც. მთელმა ქალაქმა მოიყარა თავი მეცნიერების მოედანზე. სიბურიჩს ხალხი შეხვდა დაუსრულებელი ოვა-ციებით.

მუზეუმის დარბაზი გაჭედილი იყო ხალხით. ამერიკის მეცნიერთა საუკეთესო წარმომადგენლები აქ იყვნენ. დარბაზის ბოლოში სკამზე შენიშნეს აგრეთვე რაპაზონიც, რომელიც გამარჯვებულის ეტლზე მიკრულ ტყვეს დამსგავსებოდა.

როდესაც სიბურიჩი გამოჩნდა ესტრადაზე, რომელიც ჩონჩხის საფეხურთან იყო გაკეთებული, მთელმა ხალხმა გააყრუა იქაურობა „ვაშას“ ძახილით.

სიბურიჩი ერთი ხელით დაეყრდნო ჩონჩხის საფეხურს და დაიწყო თავისი სიტყვა. მიუხედავად ორმოცდაათი წლის ხნოვანებისა, სიბურიჩი ლაპარაკობდა აღფრთოვანებით და ჰაბუკუკური აღტაცებით და ძალიან გავდა კარგ გუნებაზე მყოფ თხას.

მისი სიტყვის დასაწყისშივე დარბაზში გამეფდა სამარისებური სიჩუმე. დამსწრეთა თვალები, ღორნეტები და ბინოკლები მიაშტერდნენ ჩონჩხს, რომელზედაც სიბურიჩი ლაპარაკობდა. ჩონჩხი მართლაც არაჩვეულებრივი რამ იყო. თავისი უწნო და უხარმაზარი ზომით და სხეულის ნაწილების განსაცვიფრებელი უცნაურობათ ის იწვევდა წარმოდგენას რაღაც ფანტასტიურ ცხოველს.

სიბურიჩმა თავისი სიტყვა დაიწყო იმ შრომისა და მრავალ დაბრკოლებათა აღწერით, რომელიც მან განიცადა, სანამ აღმოაჩენდა იმ ცხოველის ნაშთს რომლის არსებობაც მან განსჭვრიტა მისი შემოკმედებითი აზრის გენიალური აღმადგენით. ახ-

ლა მისი მეცნიერული მოლოდინი უკვე განხორციელდა და მეცნიერებს მხოლოდ ის-ლა დარჩენია, რომ ახლად აღმოჩენილ ცხოველს მიუჩინოს თავისი ადგილი და აგრეთვე გამოიკვლიოს თუ რომელ გეოლოგიურ ეპოქას ეკუთვნის იგი.

სიბურიჩის მიერ ამ სიტყვების წარმოთქმის დროს მოხდა ისეთი რამ, რასაც არავინ არ მოელოდა...

დარბაზის ერთ კუთხეში უცებ მოისმა შეუკავებელი, ბოხი და ჰომერიული ხარხარი, რომელმაც სწრაფად მიიქცია საერთო ყურადღება. სიბურიჩი დადუმდა და მეცნიერული სხდომის წევრები კი წამოხტნენ თავისი ადგილებიდან რომ გაეგოთ თუ ვინ გაბედა და დაარღვია კრების წესიერი მიმდინარეობა. მათ დაინახეს, რომ სკამზე შემდგარიყო საწყალი რაპიზონი და ისეთი გაცხარებით ხარხარებდა, რომ მუცელს ძლივს იჭერდა ორივე ხელით.

— ხა-ხა, ხა-ხა, ხა-ხა, ხა-ხა, ხა-ხა, ხა-ხა!

ჯერ ყველა სდუმდა. შემდეგ გაისმა სიცილი სხვა კუთხეებიდანაც და ბოლოს, თითქოს უცებ მისწვდნენ ქვშმარიტებასო, მთელმა პატივცემულმა კრებამ მორთო ხარხარი.

განრისხებული, შემკრთალი და გაწითლებული სიბურიჩი კი გაყვიროდა: „დამიმტკიცეთ! დამიმტკიცეთ!“

მაშინ რაპაზონმა, რომელიც განაგრძობდა ხარხარს, ამოიღო ჯიბიდან ძვალი და გადაისროლა ესტრადაზე. ეს იყო ის ძვალი, რომელიც ჩონჩხს აკლდა უკანა ფეხის თითზე. როდესაც საერთო სიცილი ერთის წუთით შესწყდა, რაპაზონმა დაიძახა: „გამოაძვრეთ ჩონჩხს ქვემო ყბის მარცხენა მხრიდან მესამე კბილი!“

რამდენიმე მეცნიერი მაშინვე მივარდნენ ჩონჩხს, მიიღგეს კიბე, ამოაძვრეს კბილი, და მის ხვრელში იპოვეს დაკეცილი ქალაქი, რომელზედაც აღმოჩნდა შემდეგი წარწერა: „წურბლების სამაგიერო!!!“

მას შემდეგ, რაც არსებობს დედა მიწა, ქვეყანას არ სოდეს არ სმენია ასეთი სიცილი!

იცინოდა მეცნიერთა კრება, იცინოდა მოედანზე ხალხი, იცინოდა მთელი ქალაქი. იცინოდნენ მეეტლენი და ტრამვაის კონდუქტორები, იცინოდნენ სავადმყოფოებში ავადმყოფნი, ოთხად მოკეცილნი იცინოდნენ პოლიციელები, რომელთაც უკვე აღარ შეეძლო ქუჩებზე წესიერების დაცვა.

გაზეთ „ნიუ-იორკის“ რეპორტერი ეცა ტელეგრაფს, მაგრამ დეპეშები ვერ გაავზავნა, რადგანაც ტელეგრაფისტებს სიცილისაგან ღონე წართმეოდათ და აპარატს თითხ ვერ აკარებდნენ.

სხდომის დარბაზში ალიაქოთმა მიიღწია უმაღლეს წერტილს. ბევრ მსკოვან მეცნიერს დამბლა დაეცა სიცილისაგან და იატაკზე მგორავ მოხარ-

ხარე ექიმებს კი აღარ შეეძლოთ მათთვის დახმარების აღმოჩენა.

სიბუროჩი სადღაც გაიპარა, მაგრამ მისი დარდი ვილას ჰქონდა!

როდესაც ცოტათი სიწყნარე ჩამოვარდა, ესტრადანზე ავიდა რაპაზონი და მოკლეთ განმარტა, თუ როგორ მოიგონა მან სიგიჟე იმისათვის, რომ უფრო მოხერხებულად გადაეხადა სამაგიერო თავის მეტოქისათვის, თუ როგორ ჩაფლა მიწაში სიბუროჩის მოგზაურობის დროს სხვა და სხვა ცხოველთა ძვლები, დაწყებული გველეშაპის ჩონჩხით და გათავებული სპილოსა და მაიმუნის ძვლებითი იმ ანგარიშით, რომ ყველა ამ ძვლებს შეედგინა ერთი მთლიანი ჩონჩხი, თუ როგორ აყიდვინა სიბუროჩს შემდეგ ეს მიწა და სხვ.

მისი განცხადების მოსმენის დროს ისევ იფეთქა სიცილმა და ისე მოედო ყველა მსმენელს, რომ ყოველ კუთხიდან გაისმა: „კმარა! კმარა!“ ასე რომ საჭირო შეიქნა კრების დახურვა.

(შემდეგი იქნება)

### უკანასკნელი წუთი.

რედაქციამ ეს არის მიიღო შემდეგი მის თვითმართველობამ სასტიკი სასწულეება მოახდინა, რათა დაიხშოს და კლისში არსებულ სახლების ყველა ამ მიზნისათვის დაქირავებულია ბი და ჰეტიკობენ, რომ ერთი კვირაში თბილისის სახლების სახურავებზე დაქვანიც არსად იქნება. მიზეზი ამ სახურავებისა ის გახლავთ, რომ წუთიერიველ საათზე, წყნეთის ქუჩაზე, სახურავიდან ბუხრის მილის საშუალებით ჩამძვრალა ამავე სახლის პატრონი, რომლის ბინა რეკვიზიტის წესით ყოფილა ჩამორთმეული და თითონ სახლის პატრონი უბინაოთ დარჩენილა. სასოწარკვეთილ სახლის პატრონს სხვა ღონე ვეღარ გამოუჩინახავს და ხილვით ჩამძვრალა თავის ყოფილ ბინაში.

ბუხრის მილების დახშვას გარდა იმისა, რომ ზემოდ აღნიშნულ შემთხვევის გამეორებას ბოლოს მოუღებს, კიდევ ის მნიშვნელოზა აქვს, რომ ამ უშეშობის დროს ისედაც გაყინულ სახლებში ბუხრის მილებიდან ქარი და სიცივე ვეღარ ჩაატანს ოთახებში და ცოტათი მაინც მოათბობს გაცივებულ პაერს.

### ფოსტა.

იაგოვს —სიამოვნებით ვბეჭდავთ თქვენი ლექსის ერთ კუბლეტს: რალა ბევრი გავაგრძელო

ვგ არის ჩემი დარგი,  
გძელი სიტყვა მოკლეთ ითქვას  
ასე არის ჩემთვის კარგი.“

დაგვეწმუნეთ, რომ ეს გარემოება ჩვენთვის კარგი და სასიამოვნოა.

**წრუწუნას**—არ დაიბეჭდება.

**ხაშურელს**.—ვერ გამოდგა.

**შაითანს**.—თქვენს წერილს მეგობარო ორი პატარა ნაკლი აქვს: გრძელია და მოსაწყენი. შეიძლება რომ შეამოკლებთ და ცხრაჯერ გაამხიარულებდეთ სიამოვნებით დავბეჭდავდით.

**ნ-რ ციმბირელს**. არ დაიბეჭდება.

**ცქვლივს**. არ დაიბეჭდება.

**ფუტკარს**. არ დაიბეჭდება.

**გ. გიორგიშვილს**. საერთოდ თქვენი ლექსი: „საქართველოს მტრებს“ გვანიშნებს ავტორის შორეულ ნათესაობას სოლომონისადმი. გამონაკლის შეადგენს მხოლოდ ეს ერთი კუბლეთი:

„მეზობელ ერმაც შენ გილალატა,  
პარტია არის დაშნაკუკინი,  
მაშინ რა უთხრა შავრაზმელ ხალხსა.  
რომ მეთაურობს მათ დენიკინი.“

აქაც, რასაკვირელია ძალ-დატანება გეტყობათ და დენიკინის გულისათვის „დაშნაკუკუტუნი“ დაგიმახინჯებია. რალა ვადამახინჯება სჭიროდა

**მაწანწრელს**. „თხოვნა“ არ მიიღება არა იმიტომ რომ ღერბის მარკა, არამედ იმიტომ რომ შინაარსიც აკლია.

**გ. ლომთათიძეს**. თქვენი ლექსი „დათვის გაჩენა“ არ დაიბეჭდება. გვეყო რაც ჩვენ დათვებისგან ტანჯვა—წვალეება გამოვიარეთ.

**მასვე**. მით უმეტეს მიუღებელია ჩვენს ჟურნალში „ჟანდარმის გაჩენაზე“ წერა. ეშმაკმა წაიღოს იმისი თავი და იმისი გაჩენის ლექსიც.

**რ. ჯიბილ-ს** თქვენი „გურული სცენა“ უფრო „საქართველოს რესპუბლიკის“ მოწინავეთ ივარგებს, ვიდრე ჩვენი ჟურნალისათვის, იმდენათ სერიოზული კილოსია.

**გვარდიელ გრიშა კაკულიას**. თქვენი ლექსი აქ იწყება:

„მანსოვს მხოლოდ ის ბნელი ღამე,  
როცა ზეციდან შუქს ფენდა მთვარე.“

წარმოიდგინეთ, თვით გვარდიის ხილვით ვალიკო ჯულელსაც არ უნახავს ის ღამე, როცა შუქს ფენდა მთვარე. ზოგადად ყოფილხართ.

**ისმაილის ნათლულს** ჩვენ ვასაჭირო, როცა სწერთ:

„თუმცა რომ მესტიერე ა  
და არც მაქ  
მაგრამ  
მეწე“

აი რა უნდა თარზე  
ჯონი  
ულმერ

ჩ.ჭ. 25/22 [3-3] ორი ქვეყანა



854

„საკლავოში“. ჩვენ ყოველგვარს პარაზიტებს მზადად ვართ რას ვკარგავთ...  
კაბიტალიზმი. ჩუმად, არავინ გაიგონოს...



სახელმწიფო სტამბა.